

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz trybu i terminów ich wydawania i przedłużania ważności, zwany dalej „projektem rozporządzenia”, przewiduje zmianę obowiązującego rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wzorów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz trybu i terminów ich wydawania i przedłużania ważności (Dz. U. poz. 811), zwanego dalej „obowiązującym rozporządzeniem”, którego podstawę prawną wydania stanowi art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380). Powyższy przepis upoważniający nakłada na ministra właściwego do spraw transportu, w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz spraw zagranicznych, obowiązek określenia w drodze rozporządzenia, wzorów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej osób, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 2a i art. 5 ust. 2 pkt 3 tej ustawy, tj.:

- 1) dzieci i młodzieży, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:
 - a) szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania,
 - b) szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
 - c) sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw,
 - d) szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10 i 11),
- 2) nauczycieli uczących języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach i sekcjach, o których mowa w pkt 1

– a także tryb i terminy ich wydawania i przedłużania ważności, uwzględniając konieczność zapewnienia kompletności i poprawności przekazanych informacji oraz mając na uwadze potrzebę sprawnego wydawania i przedłużania ważności tych dokumentów. Na podstawie obowiązującego rozporządzenia ww. osobom są wydawane odpowiednio legitymacje ucznia i legitymacje nauczyciela.

Konieczność wprowadzenia zmian przewidzianych w projekcie rozporządzenia wynika z przepisów ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 564) oraz wydanych na podstawie tej ustawy aktów wykonawczych – rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2329), które w § 3 pkt 28 wymienia ww. dokumenty poświadczające uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego jako dokumenty publiczne kategorii trzeciej, dla których w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie wykazu minimalnych zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem (Dz. U. poz. 1456) ustalono minimalne zabezpieczenia przed fałszerstwem.

Legitymacje ucznia i legitymacje nauczyciela, wydawane na podstawie obowiązującego rozporządzenia, wytwarzane według określonych w nim wzorów, nie spełniają wszystkich wymagań dla dokumentów publicznych kategorii trzeciej, ustalonych w ww. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie wykazu minimalnych zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem. Obowiązujące rozporządzenie, poza wzorami legitymacji, określa jedynie podstawowe wymagania dotyczące: wymiarów legitymacji po złożeniu, gramatury papieru, koloru tła i nadruku, oraz konieczności zamieszczenia wzdłuż dłuższej krawędzi legitymacji biało-czerwonego pasa przez całą wysokość legitymacji, umożliwiając tym samym wytwarzanie (wydruk) legitymacji bezpośrednio w polskich placówkach dyplomatycznych.

Celem projektu rozporządzenia jest określenie nowych wzorów legitymacji ucznia i legitymacji nauczyciela poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby dokumenty te spełniały wymagania w zakresie zabezpieczenia przed fałszerstwem, ustalone dla dokumentów publicznych kategorii trzeciej. Nowe wzory legitymacji będą miały całkowicie zmienioną szatę graficzną oraz szereg zabezpieczeń (m.in. tło giloszowe, druk reliefowy, mikrodruki, włókna zabezpieczające), będą też stanowiły druki ścisłego zachowania. Wytwarzanie legitymacji będzie się odbywać poza polskimi placówkami dyplomatycznymi, które będą jedynie te legitymacje przed wydaniem personalizować (nanosząc m.in. dane dotyczące numeru legitymacji, imienia i nazwiska posiadacza, daty jego urodzenia, nazwy szkoły, daty wydania legitymacji czy lokalizacji konsulatu) oraz przedłużać ich ważność.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych, legitymacje ucznia i legitymacje nauczyciela, jako dokumenty publiczne kategorii trzeciej, wytworzone według wzorów określonych w obowiązującym rozporządzeniu, mogą być nadal wydawane, jednak nie dłużej niż przez okres pięciu lat od dnia wejścia w życie ww. ustawy, tj. do dnia 12 lipca 2024 r. Jednocześnie zgodnie z ust. 2 ww. przepisu dokumenty publiczne wydawane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują ważność, a jeśli ich termin został określony – zachowują ważność do upływu terminu przewidzianego w tych dokumentach. Biorąc pod uwagę, że ważność legitymacji ucznia i legitymacji nauczyciela jest cyklicznie przedłużana na czas trwania roku szkolnego obowiązującego w państwie wydania z terminem ważności upływającym ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczyna się kolejny

rok szkolny przez umieszczenie na legitymacji daty ważności oraz odciśnięcie okrągłej pieczęci urzędowej przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu konsularnego, w przepisie przejściowym projektu rozporządzenia przyjęto, że ważność tych legitymacji będzie przedłużana nie dłużej niż przez okres trzech lat od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia, rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 12 lipca 2024 r. Termin wejścia w życie rozporządzenia wynika z ww. przepisu art. 73 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych, który określa termin graniczny wydawania dokumentów publicznych kategorii trzeciej na podstawie przepisów dotychczasowych.

Nie ma możliwości osiągnięcia zamierzonego celu projektu rozporządzenia za pomocą innych środków niż zmiana obowiązującego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.